

Monumentnummer*: 518581

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 augustus 2002**
Kadaster deel/nr **82666/155**

Woonplaats* **Overloon** Gemeente* **Land van Cuijk** Provincie* **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Overloon** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Vierlingsbeek	U			513
Vierlingsbeek	U			271

Omschrijving**

Inleiding

Aan de rand van de oude akkerbodems ten zuidwesten van Overloon staat de BOERDERIJ Helderseweg 5 (nu nr. 31), bestaande uit een woonhuis met aan de achterzijde een parallel gesitueerde bedrijfsaanbouw. Beide gebouwen zijn verbonden door een haaks op het woonhuis staand tussenlid. Het pand dateert in de kern uit de tweede helft van de achttiende eeuw, maar is in de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw belangrijk uitgebreid.

Omschrijving

De boerderij heeft een U-vormige plattegrond en bestaat uit een deels één-, deels anderhalffaags bakstenen woonhuis onder (aan de oostelijke zijde afgewolfd) zadeldak, gedekt met oud Hollandse pannen, een haaks op het woonhuis en parallel aan de straat gesitueerde eenlaags bedrijfsaanbouw (de voormalige stallen), waarachter een langgerekte eenbeukige, in plattegrond L-vormige, haaks op de straat gesitueerde bedrijfsaanbouw, onder een zadeldak met muldenpannen. Het woonhuis bestaat uit een kelder met opkamer en aangrenzende eenlaags herd, beide waarschijnlijk daterend uit de tweede helft van de achttiende eeuw. Aan de oostelijke zijde is omstreeks 1920 een eenlaags aanbouw gerealiseerd, die binnen de bescherming valt. Omstreeks 1920, tegelijkertijd met de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aanbouw van de oostelijke kamers, is een nieuwe klampgevel van machinale baksteen tegen het gehele woonhuis gezet. Deze grotendeels blinde, asymmetrische gevel heeft vier vensterassen. Rechts van het midden bevindt zich een paneeldeur met geometrisch ingedeeld bovenlicht. De opkamer heeft in de voorgevel, evenals in de straatgevel, een tweetal schuifvensters met kleine roedenverdeling. Eronder bevinden zich een tweetal, van diefijzers voorziene keldervensters. Op de verdieping in de straatgevel een tweetal kleine openslaande vensters met roedenverdeling.

De haaks op het woonhuis gesitueerde bedrijfsaanbouw heeft handvormbakstenen muurwerk, aan de westelijke zijde voorzien van zware gemetselde steunberen, waartussen ijzeren stalvensters. De L-vormige, aangebouwde bedrijfsruimte heeft aan de straatzijde een bakstenen gevel met een gecementeerde plint.

In deze gevel een opgeklampte schuifdeur. De haaks op de straat gesitueerde achtergevel is eveneens opgetrokken in baksteen, heeft een gepleisterde plint en wordt doorbroken door een aantal vernieuwde stalvensters.

De omhaagde tuin vóór het woonhuis heeft nog de oorspronkelijke indeling met bloemen- en moestuin. In het interieur zijn onder meer van belang de dubbele kelder met gemetselde, gestucte tongewelven en de opkamer met dubbele bedstede, vloer met voetschildering (waarschijnlijk omstreeks 1935), balklaag van het plafond en gemarmerde schouw (omstreeks 1920). In de herd zijn van belang de balklaag van het plafond, de paneeldeuren en tegelvloer uit de tweede helft van de negentiende eeuw, de gehoute klok uit ca. 1770 met bijbehorende, gehoute vaste kast (eveneens toegankelijk gemaakt vanuit de aanbouw van omstreeks 1920), de oorspronkelijke, waarschijnlijk achttiende eeuwse schouw met gietijzeren kachel en aparte rookschouw. Van belang is ook de steile houten trap die van de herd naar de zolderverdieping leidt. De oorspronkelijk kap is nog nagenoeg geheel aanwezig. In de oostelijke aanbouw uit omstreeks 1920 is van belang het eenvoudige stucplafond en de gemarmerde schouw, vrijwel identiek aan die in de opkamer en daterende uit omstreeks 1920.

Waardering

De boerderij is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in het Maasgebied en materialiseert door de langlopende bouwgeschiedenis de typologische ontwikkeling van de boerderij in de periode na ca. 1750. Architectuurhistorisch is het pand van belang vanwege de gecompliceerde bouwgeschiedenis en de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur. De boerderij is belangrijk vanwege de gaafheid van het in- en exterieur en is als zodanig uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen
Boerderij (M)

Functie

Tuin
Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument